

ved det kan lade sig gøre, men det er ogsaa af den Slags Ting, hvorom der kan tales i Udvalget. — Den højtærede Minister mente fremdeles at maatte foretrække, at to Kommuner blev lagt sammen, fremfor at man gik til et forholdsmæssigt mindre Valgmandstal i de smaa Kommuner. Deri er jeg ikke enig med den højtærede Minister, jeg tror ikke, det er rigtigt, jeg tror ikke, nogen Kommune vil holde af at blive lagt sammen med en anden Kommune, de faar jo heller ikke derved nogen større Repræsentation, men kun det, som tilkommer dem i Henhold til deres Vælgerantal.

Endelig skal jeg endnu gøre een Bemærkning til den højtærede Minister. Naar den højtærede Minister sagde, at min Kritik af det fremsatte Lovforslag i særlig Grad gjaldt Forholdstalsvalgmaaden, er det jo rigtigt, og ligeledes er det rigtigt, naar den højtærede Minister sagde, at jeg havde en sær Forkærlighed for Bevarelsen af Enkeltmandskredse. Naar jeg altsaa ikke er glad for Lovforslaget, saaledes som det nu er fremsat, er det, fordi det indeholder Forholdstalsvalgmaaden og Bestemmelserne om Suppleringsmandater, og fordi vi, som jeg nævnedes i mit første Foredrag, allerede nu kommer op paa et Antal af 140 Rigsdagsmænd, hvilket jeg mener er mere end ønskeligt, og der vil sikkert — jeg føler mig overbevist om, at jeg ikke tager fejl deri — i Retfærdighedens Navn meget hurtigt blive rejst Krav om en betydelig Forøgelse, et Krav, som det vil være meget vanskeligt at modstaa, naar man gaar ind paa, at der saa vidt muligt skal være matematisk Forhold mellem Stemmetal og Repræsentanter. Jeg tror, at Forholdstalsvalgmaaden vil volde mange Bryderier i Fremtiden uden at gøre tilsvarende Nytte, derfor har jeg særlig rettet min Kritik imod den, derved er imidlertid intet at gøre. Saaledes som Lovforslaget foreligger, vil jeg, som jeg sagde, anbefale, at vi tager det, saaledes som vi nu igennem Udvalgsbehandlingen kan enes om at forme det, men jeg vilde have været gladere, om vi kunde have undgaaet Forholdstalsvalgmaaden. Til disse Bemærkninger skal jeg paa dette Tidspunkt indskrænke mig, idet jeg atter skal anbefale Lovforslaget.

Sporon-Fiedler: Jeg skal blot sige nogle faa Ord i Tilslutning til det ærede Medlem fra Skanderborg (R. Rasmussen). Under Hensyn til den stærke Forøgelse af Vælgerkorpset, vi gaar i Møde, anser

jeg det for bydende nødvendigt, at Afstemningen lettes saa meget som muligt. Det skulde gerne være saaledes, at man i smaa Hjem paa Landet lige saa let kunde afgive sin Stemme som i Byen, derfor mener jeg, at det i de store Sogne kan være uhyre gavnligt at faa Skoleafstemning, og det vil jeg tillade mig at henstille til den højtærede Minister. Naar Kvinderne skal have Valgret, vil det for Landets Vedkommende kun kunne ske effektivt, naar Afstemningen lettes. Jeg har jo her den Ære at tale i Folketinget, jeg staar ikke paa en Valgtribune, og man maa derfor ikke mistænke mig for at være Stemmesfiker, naar jeg her gerne vilde lægge et godt Ord ind for Husmandsstanden, den er jo i vore Dage, jeg vil ikke sige efterstræbt, men dog ret søgt. Jeg vil gerne lægge et lille Ord i Vægtkaalen for, at Husmanden og hans Hustru kan blive ligestillet med Bymanden og hans Hustru, og det er de ikke, naar Bymanden og hans Hustru kun skal gaa om Hjørnet for at stemme, medens Husmanden og hans Hustru skal gaa over en Mil for at stemme. Der kan være Lejligheder, hvor det er komplet umuligt for Mand og Hustru i et saadant lille Hjem at være hjemmefra blot en halv Time Dagen igennem. Jeg er selvfølgelig ikke begejstret for denne stærke Udvidelse af Valgretten, men jeg mener, at skal Kvinden have Valgret, skal hun ogsaa have den under en saadan Form, at hun kan faa Lejlighed til let at gøre sig gældende med sin Valgret. Jeg mener nu ikke, det bliver nødvendigt at have Skoleafstemning overalt i Kommunerne, men jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Minister, at der i de store Sogne bliver givet Lejlighed til Skoleafstemning; thi kun derigennem kan Husmandsstanden, i alt Fald Konerne, faa Lejlighed til at afgive deres Stemme.

P. Th. Nielsen: Jeg maa have Lov til at gøre nogle enkelte Bemærkninger til de ærede Talere, som har henvendt sig til mig. Det, jeg drog frem ved min første Tale, var 3 Ting, for det første et Ønske om, hvis det var muligt, at begrænse Folketingsmændenes Antal, for det andet, at Forholdet navnlig imellem København og Provinserne, specielt imellem København og Landet, blev noget ændret fra det Forhold, som er foreslaaet i det foreliggende Lovforslag; og for det tredje ønskede jeg, at man kombinerede Omvalgssystemet med det Forslag, som nu foreligger om Enkelt